

ALPSKI ZID

Čeprav gre dejansko za obrambno črto, ki so jo Italijani gradili vzdolž vseh svojih kopenskih meja, torej ob Franciji, Švici, Avstriji in Jugoslaviji, se tukaj izraz nanaša predvsem na njen vzhodni del ob nekdanji, Rapalski meji z Jugoslavijo. Včasih se jo označuje tudi z »Vallo Littorio«.

Alpski zid sta praviloma sestavljali dve obrambni črti, prva je potekala neposredno ob sami meji, druga pa, odvisno od terena, pet do petnajst kilometrov globlje v notranjosti. Gradnja se je začela leta 1932. Za gradnjo samih utrdb so takratne italijanske oblasti zaposlile samo preverjene fašistične simpatizerje iz notranjosti Italije. Pri gradnji obsežnega cestnega omrežja, vojašnic in skladišč pa so dobili delo tudi domačini Slovenci. Namesto da bi slepo sledili takrat vodilnim Francozom, so Italijani svoje utrdbe prilagodili alpskemu terenu. Tako utrdbe niso predstavljale neprekinjene obrambne črte, temveč so jih skoncentrirali v »centre odpora« (centro di resistenza) na krajih, kjer je bil mogoč lahek prehod. Razporejali so jih na tak način, da so sovražnika usmerjale v navzkrižni ogenj.

Zgoraj: utrjen poljski položaj - predhodnik utrdb Alpskega zidu pri Podkraju. Spodaj levo: Položaji Alpskega zidu na Lajnarju. V ozadju je vidna pot, ki jih povezuje s položaji na Možicu. Spodaj desno: opazovalnica utrjene italijanske vojašnice pri Podkraju.

Top: Fortified field position - a forerunner to Vallo Alpino forts near Podkraj. Bottom left: Vallo Alpino position on Mt. Lajnar with the path connecting it to positions on Mt. Možic seen in the background. Bottom right: Lookout of a fortified Italian barracks near Podkraj.

(fotografija / photo: A.J.P.)

